

2003. április 22-én 10.00 órakor közösen megtartotta évi rendes közgyűlését a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége, valamint a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete.

A közgyűlés napirendje szerint a szakszervezeti és művészeti bizottságok küldöttei áttanulmányozták a Művészeti Törvénytervezetét és közös álláspontot alakítottak ki.

A tagzenekarok igazgatói megvitatták a hangverseny-rendezés kapcsán kialakult problémákat.

Az elnökségi beszámolókat egyhangúlag elfogadta a Közgyűlés.

Ugyancsak egyhangú, pozitív döntés született a Danubia Ifjúsági Szimfonikus zenekar tagfelvételi kérelméről. Így a Szövetségünk tagzenekarainak száma 14-re emelkedett. A hozzászólások során a résztvevők kiemelték és méltatták a két szervezet munkájának eredményességét: a rendkívül méltányos bérfejlesztések és költségvetési támogatások vonatkozásában, illetőleg a vidéki zenekarok munkájának reflektorfénybe állításának kapcsán. Egy felvetés nyomán a hozzászólók messzemenően egyetértettek a New York Times hasábjain megjelent interjúra adott – a két szervezet elnökségei által írott – határozott hangú válasszal.

Egy évtized a múlt és a jövő tükrében

A Danubia Ifjúsági Szimfonikus Zenekar ünnepi hétköznapijai

Jubileumi koncerttel ünnepelte tízéves fennállását a Danubia Ifjúsági Szimfonikus Zenekar. Érdekes ennek az évtizednek története, hiszen az együttes örömmelre összegyűlt fiatalokból alakult, akik az első időkben nemhogy honoráriumot nem kaptak, hanem sokszor még a terembérleti díjat is maguk fizették ki. Az eltelt évek alatt azonban a társulat hamar nagyzenekarrá vált, olyan együttesé, amely rangos meghívásoknak tesz eleget, sikeres bérleti sorozatokat tart a Zeneakadémián, s amely két éve még a Nemzeti Ifjúsági Zenekar címet is elnyerte. Az ünnepi esztendő is számos újdonságot tartogat az együttes számára, emellett azonban több évtizedre elegendő tervük, elképzelésük is akad.

„Azt a kitűnő ötletet, hogy egy teljes szimfonikus zenekart hozzanak létre a Liszt Ferenc Zeneakadémia legtehetségesebb növendékeiből, ragyogóan valószínűsíthető volt tíz évvel ezelőtt. A kezdeti nehézségek leküzdése nagy bátorságot és odaadást követelt a szervezőktől és a muzikusoktól is. Az első karmesterek között voltam, akik az újszülött zenekart segítették abban, hogy feljön, és rövid idő alatt változatos repertoárt alakítsanak ki. A próbák légkörét a kezdetől néhány szóban lehet megfogalmazni: boldogság, hogy nagy műveket tudnak játszani, olyan szépen, ahogy csak lehet. Amikor három évvel később visszatértem, ugyanazzal a mentalitással és növekvő szakmai tudással találkoztam. Nyilvánvaló volt, hogy a zenekar időközben rengeteget fejlődött. A különböző karmesterekkel és szólistákkal való együttműködés fejlesztette az együttes flexibilitását. A legfontosabb dolognak azt tartom, hogy a próbák és a koncertek kreatív légkörben folyjanak, s hogy melyik együttes milyen mértékben képes erre, ez az, ami megkülönbözteti a zenekarokat. Ez a különleges atmoszféra mindig is 'védjegye' volt a Danu-

bia Zenekarnak, és csak azt tudom kívánni, hogy maradjon is velük még hosszú évekig. Ilyen zenekarral együtt dolgozni igazi öröm minden karmester számára, és azt kívánom fiatal kollégámnak, Héja Domonkosnak, hogy folytassa hosszú és örömteli együttműködését zenekarával, ugyanabban a szellemben, a zenekar további technikai és művészi fejlődése érdekében. Boldog születésnapot! Sok szép koncertet és vidám jövőt!” – írja gratuláló levelében Jurij Szimonov, s hasonló jókívánásokat fogalmazott meg Jean-Bernard Pommier, Neville Marriner, Lukács Ervin, Kovács János, Wolfgang Gönnenwein és Rico Saccani is. Ezek a dirigensek valamennyien dolgoztak már a fiatal magyar együttesrel, s mindegyikük nagyon élvezte a közös munkát. A Danubia Ifjúsági Szimfonikus Zenekar fennállásának egy évtizede alatt számos emlékeztető hangversenyt adott. Már megalakulásuk után egy esztendővel játszhattak a Zempléni Művészeti Napokon, majd a Budapesti Tavasz Fesztivál rendszeres fellépőivé váltak. A Danubia Zenekar kísértette a Parlamentbe a Szent Koronát, és játszhattak a Vatikánban, II. János Pál tisz-

teletére is. Koncerteztek a Hannoveri Expon, az Ulmi Donaufesten, a Lyon Auditoriumban, s idén már harmadszor kaptak meghívást a szakmailag rendkívül jelentős berlini Young Europ Classic fesztiválra. A sikeres hangversenyeknek, rangos meghívásoknak köszönhetően két esztendeje pedig sikerült elnyerniük a „Nemzeti Ifjúsági Zenekar” címet.

Az együttes vendégművészeinek névsora is igen impozáns, hiszen az eddig eltelt évek alatt többek között Bogányi Gergely, Jandó Jenővel, Szabadi Vilmosmal, Eva Linddel, Marton Évával és Anna Tomowa-Sintowwal is muzsikálhattak.

A következő szezon is különleges koncerteket tartogat számukra, világhírű vendégek és fiatal tehetségek váltogatják egymást estjeiken. Az évad nyitóhangversenyén Marton Éva énekel Mahler-dalokat az együttesrel, majd a további koncerteken előadják például a Wesendonk-dalokat Meláth Andreával, A kékszakállú herceg várát Szabóki Tündével és Kovács Istvánnal. Dirigálja az együttest Ligeti András, Rico Saccani, Bartók 2. zongoraversenyének pedig Ránki Dezső lesz a szólistája.

De ezt megelőzően nyáron még egy lemezfelvétel is vár a Danubia Ifjúsági Zenekarra, hiszen a Warner megbízásából magyar táncokból készítenek összeállítást. Igazi különlegesség lesz az album, Bartók Táncszvitje mellett ugyanis többek között Kodály-, Liszt-, Dohnányi- és Weiner-alkotások kapnak helyet rajta.

A jubiláló együttes múltjáról, jelenéről és jövőjéről az alapító-karmester, Héja Domonkos mesél.

– Számos patinás zenekar küzd ma fennmaradásáért, napjaink viszonyai nem a klasszikus együtteseknek kedveznek. Ha valaki egy évtizeden át képes életben tartani egy nagyzenekart, akkor ennyi idő elteltével már egyszerűbbé válnak a mindennapjai?

– Ugyanúgy meg kell küzdeni ma is hétről hétre mindenért. A közönségért, a támogatásokért, s az ismertségért. Ma talán számunkra az egyik legnehezebb feladat az, hogy produkcióink megfelelő sajtóviszhangot kapjanak, hogy az együttesünkről születessenek cikkek, kritikák, ma ugyanis az újságok egyre kevesebbet foglalkoznak komolyzenével. Régebben naivul azt gondoltam, elég az, ha az együttes szépen, jól muzsikál. Ma már reálisabban látom a helyzetet, s épp ezért mostantól sajtófőnök felügyeli az együttes körüli hírverést. Talán ez így majd jobban működik... Az eltelt évek legnagyobb eredményének azt tartom, hogy ma már a zenekarért nem kell küzdeni. A muzsikásaink számára természetessé vált, hogy pontosan megjelenjenek a próbákon, hogy fegyelmetten dolgozzanak, s ennek köszönhetően egyre jobb a szakmai színvonal. A repertoár-építés pedig folyamatosan folyik.

– Olyan fiatal emberek esetében, mint Ön és az együttesének tagjai (a zenekar átlagéletkora 26–27 év), tíz esztendő óriási idő, eddigi életük fele, harmada. Különösen érdekes lehet hát a számvetés, annak az eldöntése, mennyiben, miben változtak meg, lettek mások ezalatt az évtized alatt.

– Annak idején azért született a Danubia Szimfonikus Zenekar, mert jól éreztük magunkat együtt, örömeztünk, s úgy érzem, ezt sikerült megőriznünk az eltelt tíz évben is. A legfőbb célkitűzésem az, hogy húsz év múlva is ugyanilyen hangulatban muzsikáljunk a próbákon és a koncerteken. Épp ezért nálunk ma sincs próbajáték, ha egy-egy állás megüresedik, akkor, a szólamvezetőkkal egyeztetve, meghívunk rá zenészeket. Az együttes születése is ilyen rendhagyó volt, hiszen 1993-ban, amikor feltették nekem azt a kérdést, nincs-e véletlenül egy zenekarom, azt válaszoltam, van, s azonnal toborozni kezdtem a nem létező együttest. Konzisokból, akadémistákból hamar összeállt a csapat, s mentünk muzsikálni mindenfelé, ahová hívtak. Élveztük a játékot, s én tizenhét évesen boldog voltam, hogy van egy zenekar, egy együttes, amelyet vezényelhetek. Sokáig magunknak szerveztük a koncertjeinket, s nemhogy honoráriumot nem kaptunk, még az is előfordult, hogy a terembérllet díját mi fizettük ki.

– Szerencsére mára már ez a helyzet megváltozott, s teljesen úgy működnek, mint bármely más nagy együttes, s havi bért kapnak a muzsikások. Sokat köszönhetnek a Pannon GSM támogatásának, akár csak annak, hogy a Nemzeti Ifjúsági Zenekar címet, s az ezzel járó anyagi támogatást is sikerült elnyerniük.

– Ezek az anyagi források biztosítottak lehetőséget arra, hogy fejlesszük a hangszerparkunkat, s vásároljunk néhány nagyobb instrumentumot. Ráadásul otthonra is leltünk, hiszen jutányos áron béreljük a Fáklya Klubbot, s ezen a helyszínen a próbák mellett az utóbbi években már koncerteket, „Fáklyás” bérleti sorozatot is rendezünk. Ötven muzsikusunk van, havonta átlagosan 2–3 koncertet adunk, s ezekhez 6–8 próba társul. Szerencsére ma már nem fizetünk sokkal kevesebbet a próbákért és a koncertekért, mint a többi zenekar. Azok közül az alapító tagok közül, akikkel tíz éve életre hívtuk az együttest, kevesen maradtak, de sok olyan muzsikusunk van, aki már öt-hat esztendeje játszik a Danubiában.

– S mekkora törzsközönséget sikerült kialakítaniuk az eddigi évtized alatt?

– A hét, zeneakadémiai koncertből álló sorozatunkra 750–800 bérletet eladunk, s ezt nagy eredménynek tartom, hiszen az első 1997-ben, hat esztendővel ezelőtt indult. A Fáklyás-estek pedig majdnem mindig teltházak, s péntek este héttől és szombaton fél öttől játsszuk el ugyanazt a műsort.

– Mi a következő évtized terve?

– Fennmaradni, muzsikálni, s lassan Danubia Szimfonikus Zenekarrá válni. Nemcsak a nevünkben, hanem a köztudatban is. Sokan ugyanis még ma is csupán egy „gyerek-zenekarnak” tartanak bennünket. Egyébként rengeteg elképzelésünk van, számos újdonsággal várjuk az érdeklődőket már a következő szezontól. Szeretnénk a fiatalokkal még jobban megkedveltetni a klasszikus zenét, s a KÖZGÁZ-zal most folytatunk tárgyalásokat arról, hogy ősztől az egyetemen is legyenek bérleti hangversenyeink. Ezek a koncertek a zeneakadémiai programjaink ismétlődő estjei lennének. Idén léptünk fel először a Filharmonia Mesélő muzsika sorozatában, a tervek szerint ez a jövőben is folytatódni fog.

– Újdonság az együttes életében az is, hogy tagja lett a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének.

– Úgy vélem, nekünk is tartoznunk kell valahová, s egy ekkora szervezet sokat segíthet a problémák megoldásában. S azt is tudom, hogy egy-egy új együttesre úgy néznek a többiek, mint még egy éhes szájra, még egy jelentkezőre, aki sorban áll az egyre csökkenő támogatásokért. Remélem, ez a megítélés azért változni fog a jövőben. Közösek a problémáink, a céljaink, s egy-egy fellépéssel sok mindent elérhetünk. A szövetségi tagság mellett az újdonságok közé tartozik az is, hogy a VI. kerületi önkormányzattal ősztől megállapodást kötünk. Így az együttes is némi bevételhez jut, a kerületnek pedig lesz egy saját zenekara, amely fellép a rendezvényein, ifjúsági koncerteket ad, s muzsikál például a Tereztvárosi Búcsún. Az együttes különleges fellépései közé tartozik az is, hogy a jövő szezomban ismét játszunk az Operaházban, az Hommage á Dohnányi című balettesten, s még külföldi meghívások is várnak ránk.

– S a saját karmesteri karrierje? Mi a következő célkitűzés?

– Egyelőre örülök annak, ami van. S persze minden hangverseny után elégedetlenkedem, de ez így van rendjén. Sok koncert vár rám a következő szezomban, számos opera-előadást dirigálok majd. Júniusban debütálok a Pikk dómában, s a következő évadban a Csajkovszkij-operán kívül a Traviatát, a Turandotot, a Bohéméletet, s persze, a Dohnányi-balettet vezényelem. Most külföldön szeretnék kicsit körülnézni, ellesni az ottani szemléletet, megtanulni szakmai fortélyokat, és megismerni egy kis-máshogyan működő zenei világot.

R. Zs.